

På trods af mange forsøg er det ikke lykkedes folketinget at få oplyst, hvordan regeringens forslag – isoleret bedømt – vil påvirke beskæftigelsen. Dette er klart uacceptabelt og kan kun tolkes som et forsøg på at skjule sandheden: en stærk vækst i ledigheden. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og LO har over for udvalget oplyst, at samfundsøkonomiske beregninger gennemført på modellen SMEC (der bruges af det økonomiske råds formandskab) viser knap 30.000 færre arbejdspladser i 1983 og 50.000 færre arbejdspladser i 1984 som konsekvens af regeringens samlede politik. Til disse beregninger – som ikke er blevet anfægtet over for udvalget – må lægges virkningen af den fortsat høje tilgang til arbejdsmarkedet og den stadige internationale lavkonjunktur, før den fremtidige arbejdsløshed kan forudsiges. Men en vinterledighed i 1984 på op imod 400.000 mennesker virker ikke usandsynlig med alle de menneskelige og økonomiske belastninger, der knytter sig hertil. Også underskuddet på de offentlige finanser vil blive anspændt af denne ledighed.

Lovforslagets gennemførelse vil sammen med de øvrige lovforslag indebære betydelige fald i almindelige menneskers og lønmodtagerfamiliers levestandard – med størst belastning for de lavtlønnede.

Socialdemokratiet ønsker en indkomspolitik gennemført sammen med og ikke imod arbejdsmarkedet, med reel mulighed for forhandlinger under ansvar og respekt for indgåede aftaler. Firkløveret har i praksis demonstreret det modsatte. Vi ønsker dialog – ikke konfrontation. Socialdemokratiet ønsker alle indkomster medinddraget. Ikke kun lønindkomster og pensionister og dagpengemodtagere. Socialdemokratiet vil ikke sætte skel mellem offentligt og privat ansatte. Socialdemokratiet vil tage hensyn til de lavest lønnede. Socialdemokratiet ønsker at støtte reformer som overskudsdeling, betalt frihed til uddannelse og arbejdstidsnedsættelser til gengæld for løntilbageholdenhed. Socialdemokratiet ønsker indkomspolitik i stedet for eller til aflastning af en hård finanspolitik, navnlig under en nedgangskonjunktur.

Mindretallet vil i øvrigt redegøre nærmere for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. I lighed med tidligere indgreb i arbejdsmarkedets overenskomster må mindretallet afvise, at der ad denne vej kan findes løsninger på landets økonomiske vanskeligheder. Det viser erfaringerne fra indgrebene i 1975, 1977 og 1979: et øget kasseunderskud, en øget gæld til udlandet, en stigende arbejdsløshed og reallønsfald for lønmodtagerne.

Selv med disse erfaringer tramper regeringen videre deruda' og forsøger nu indgreb i den eksisterende 1981-overenskomst samt tillige i den kommende 1983-overenskomst.

Vedtages dette lovforslag, vil det rent faktisk indebære et lønstop for store dele af lønmodtagerne frem til overenskomstfornyelsen i 1985 – dette inklusive de 4 pct., som regeringen har bebudet at ville tillade i stigning i 1983-overenskomsten.

Foruden de forannævnte negative virkninger ved et overenskomstindgreb vil et lønstop af denne længde yderligere bevirke et fald i produktiviteten og dermed i den forbedring af konkurrenceevnen, som regeringen siger den tilsigter – for hvem vil yde »en ekstra indsats«, hvis det ikke honoreres?

Alt i alt bærer lovforslaget tydeligt præg af, at regeringen ikke har lyttet til lønmodtagerorganisationernes advarsler – dog undtaget Dansk Metalarbejderforbund – og det bekræfter endnu en gang, at regering og folketing er og bliver det ringeste forum at lave overenskomster i.

Et *fjerde mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet og af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler:

Med regeringens lovforslag er der tale om et indgreb af uhørte dimensioner i såvel gældende som kommende overenskomster. Mindretallet tager klart afstand fra sådanne indgreb, og det er ligegyldigt, hvem der har været arkitekter på planen, idet vi fastholder, at overenskomsterne udelukkende er et spørgsmål, der vedrører arbejdsmarkedets parter. De stadige indgreb, som vi har været vidne til siden 1975, skaber en demobilisering, en